

Skolkoncernen Kunskapsskolan

Statistik med kommentarer

Helena Weiss Larsson

Skolkoncernen Kunskapsskolan i siffror

Kunskapsskolan är en av de större skolkoncernerna i Sverige med drygt 12 000 elever i 29 grundskolor och 2400 elever i sju gymnasieskolor. Antalet anställda är drygt 1 200. Kunskapsskolan är ett familjeföretag ägt av Peje Emilsson och hans tre barn

Med hjälp av Skolverkets statistik från läsåret 22/23 (eller 21/22 där senare sammanställning inte finns) har vi sammanställt en bild över grundskoledelen i skolkoncernen Kunskapsskolan. Syftet är att visa det som utmärker koncernens skolor och i vilka avseenden Kunskapsskolan avviker från kommunala och övriga fristående skolor. Siffror är avrundade i de flesta exempel.

På koncernens hemsida beskriver koncernen sin profil och kunskapssyn.

”Alla elever är olika och lär på olika sätt. Därför arbetar Kunskapsskolan efter en pedagogik som är personligt utformad. Det betyder att vi fokuserar på varje elevs utveckling. I en trygg miljö skapar vi en skola där alla blir sedda och utmanade.”

Var finns Kunskapsskolorna?

Kunskapsskolan sin tyngdpunkt i Stockholmsregionen, 8 av 29 skolor ligger i Stockholms län. I likhet med de flesta stora skolkoncerner riktar sig Kunskapsskolan till elever som har välutbildade föräldrar och därför har de placerat sina skolor på högskoleorter.

Storleken på Kunskapsskolor

Antal elever per grundskola

2022/23	Alla grundskolor	Kommunala skolor	Fristående skolor	Kunskaps-skolor
Genomsnittligt antal elever per grundskola	236	239	216	416

Alla skolor har elever från åk 4-9 utom Kunskapsskolan i Borås som har årskurserna 1-9. Den minsta skolan har 117 elever och den största 695. Det finns också en resursskola med 33 elever.

Eftersom inte alla skolor har årskurserna 1-9 innebär det att snittsiffran på elevantal kommer att stiga när skolorna utökar antalet årskurser.

Kommentar: Att ha drygt 400 elever i snitt på skolorna är idag inte särskilt avvikande. Trenden idag är att skolorna blir större och större. Man kan jämföra med Internationella engelska skolan som har närmare 700 elever i snitt.

Andel föräldrar med eftergymnasial utbildning

2020/21	Alla skolor i grundskolan	Kommunala skolor	Fristående skolor	Kunskaps-skolor
Andel föräldrar med eftergymnasial utbildning i procent	62	60	72	74

Ser man till hela koncernen Kunskapsskolan ligger den 14 procentenheter högre i andel föräldrar med eftergymnasial utbildning jämfört med kommunala skolor.

Föräldrarnas utbildningsnivå är den enskilda faktor som har störst betydelse för hur eleverna lyckas i skolan. Elever med välutbildade föräldrar har gott stöd hemifrån och de fungerar i allmänhet väl i skolan. De kräver mindre stöd och extraresurser för att klara sin skolgång. En elev i grundskolan som har föräldrar med eftergymnasial utbildning fick under läsåret 2020/21 i genomsnitt 80 meritpoäng mer än en elev som har föräldrar med förgymnasial utbildning. Skillnaden mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning var 40 meritpoäng.

***Kommentar:** Kunskapsskolan har hög andel elever med välutbildade föräldrar. De får då elever som fungerar väl och som får goda resultat med relativt liten lärarresurs*

Andel elever med utländsk bakgrund

22/23	Alla elever i grundskolan	Elever i kommunala skolor	Elever i fristående skolor	Elever i Kunskaps-skolor
Andel elever med utländsk bakgrund	27	27	29	22

Kunskapsskolan har en avsevärt lägre andel elever med utländsk bakgrund än de kommunala skolorna.

***Kommentar:** Andelen elever med utländsk bakgrund i koncernens skolor måste ses tillsammans med andelen elever med välutbildade föräldrar. Elever med utländsk bakgrund i Kunskapsskolan har i allmänhet välutbildade och skolintresserade föräldrar.*

Antal elever per lärare

22/23	Alla grundskolor	Kommunala skolor	Elever Fristående skolor	Elever i Kunskaps-skolor
Antal elever per lärare	12	11	13	15

Ser man till hela landet har varje lärare i en Kunskapsskolaskola 3 fler elever än en lärare i en kommunal skola.

Kommentar:

Högt antal elever per lärare innebär stora klasser och få stödtimmar och det innebär låga lärarlönekostnader. Eftersom lönekostnaden är den enskilt största kostnaden för en skola är den låga lärartätheten en huvudkälla till koncernens vinster. Lågt antal elever per lärare möjliggör en undervisning av högre kvalitet där en större andel av eleverna kan få det lärarstöd de behöver. Vad det gäller detta kvalitetsmått ligger Kunskapsskolan således lågt.

Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen

22/23	Hela grundskolan	Kommun	Fristående	Kunskaps- skolan
Andel lärare med ped. högskoleexamen	83	85	71	79

Kunskapsskolans skolor har högre andel lärare med pedagogisk högskoleexamen än fristående skolor generellt men lägre andel jämfört med kommunala skolor.

Kommentar: Generellt gäller att hög andel lärare med pedagogisk högskoleexamen är ett kvalitetsmått för en skola. Ju högre andel utbildade lärare desto högre kvalitet på undervisningen.

Andel behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan

21/22	Hela grundskolan	Kommun	Fristående	Kunskapsskolan
Andel behöriga yrkesprogram gymnasieskola	85	83,3	91,6	94,1

Jämfört med hela Sverige ligger Kunskapsskolan högt i andelen behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan 94,1 jämfört med 83,3 för kommunala skolor.

Kommentar: Kunskapsskolan ligger högt och de ska de göra med tanke på den höga andelen elever med välutbildade föräldrar.

Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen

21/22	Hela grundskolan	Kommun	Fristående	Kunskapsskolan
Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen	74,1	71,9	82,9	88,6

Jämfört med hela Sverige ligger Kunskapsskolan mycket högt i andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen 88,6 procent jämfört med 71,9 för de kommunala skolorna. De ska ligga högt med tanke på den höga andelen föräldrar med eftergymnasial utbildning. En annan delförklaring till den höga andelen är att de har färre elever med utländsk bakgrund än vad de kommunala skolorna har.

Meritpoäng årskurs 9

21/22	Alla elever i grundskolan	Kommunala elever	Fristående elever	Kunskaps skolan
Meritpoäng år 9 Genomsnitt 17 ämnen	229,2	224,2	248,9	255,4

Ser man till hela riket har eleverna i Kunskapsskolor 31,2 meritpoäng mer än elever i kommunala skolor.

Kommentar: Kunskapsskolan sätter höga betyg. De ska sätta höga betyg med tanke på det elevunderlag de har men frågan är om det inte är väl höga betyg. Det är en mycket stor skillnad som motsvarar att deras elever får högsta betyg i *ytterligare* 1,5 ämne, vilket ger 30 meritpoäng.

Forskaren Jonas Vlachos har jämfört betygen i grundskolan med resultaten på de nationella proven och finner att problemen med höga betyg är vanligare på fristående skolor.

”Alla friskolegrupper sätter genomgående högre betyg än kommunala skolor efter att hänsyn tagits till resultaten på de nationella proven. Skolor tillhörande IES och Kunskapsskolan utmärker sig särskilt i detta avseende.”¹

Relationen mellan nationella prov och slutbetyg i åk 9 i svenska, matematik och engelska

Andel elever i procent med lägre, lika eller högre slutbetyg jämfört med provbetyget

	Svenska			Matematik			Engelska		
Andel elever	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre	Lägre	Lika	Högre
Samtliga	6	58	35	1	64	35	15	75	10
Kommunala	6	58	37	1	63	36	15	75	10
Enskilda	7	62	31	2	68	30	14	76	10
Kunskapsskolan samtliga	5	64	30	1	73	25	10	79	10
Kunskapsskolan Gävle	5,1	32,2	62,7	0	30,2	69,8	5,9	77,9	16,2
Kunskapsskolan Linköping	0	47,7	59,3	0	25,6	74,4	28,6	60,0	11,4
Kunskapsskolan Lund	4,8	38,1	57,1	0	37,4	62,6	2,9	57,7	39,4
Treelleborg	4,7	30,2	65,1	0	65,2	37,5	2,2	76,1	21,7

¹ Trust-Based Evaluation in a Market-Oriented School System. Jonas Vlachos. Institutet för Näringslivsforskning 2018.

Svenska

Sex Kunskapsskolor har betydligt större andel elever med högre slutbetyg än provbetyg. Av dessa utmärker sig Gävle med 62,7 procent, Linköping med 59,3 procent, Lund med 57 procent och Trelleborg med 65 procent. Dessa skolor ligger högt jämfört med samtliga elever, kommunala elever, elever i enskilda skolor och elever i samtliga Kunskapsskolor.

Matematik

Fyra Kunskapsskolor har betydligt större andel elever med högre slutbetyg än provbetyg. Av dessa utmärker sig Gävle med 69,8 procent, Linköping med 74,4 procent och Lund med 62,6 procent. Dessa skolor ligger högt jämfört med samtliga elever, kommunala elever, elever i enskilda skolor och elever i samtliga Kunskapsskolor.

Engelska

Sju skolor har något högre andel elever med högre slutbetyg än provbetyg.

Av dessa utmärker sig Lund med 39,4 och Trelleborg med 21,7.

Dessa skolor ligger högt jämfört med samtliga elever, kommunala elever, elever i enskilda skolor och elever i samtliga Kunskapsskolor.

Kommentar:

Höga slutbetyg i förhållande till provbetyg som inte motsvarar kunskapskraven får negativa konsekvenser i fortsatta studier.

Stockholm

230503

Helena Weiss Larsson